

مأموریت براوین در تهران

۱ مهر ۱۳۹۵ ساعت ۱۷:۳۷

براوین روز شنبه ۱۲ ربیع‌الثانی ۱۳۳۶ مطابق با ۲۶ ژانویه ۱۹۱۸ وارد تهران شد و به گراند هتل رفت. او اندکی بعد از ورود به تهران، اطلاعاتی به این شرح صادر کرد:

این بنده چند روز است وارد تهران شده و تا اندازه‌ای دید و بازدید خود را انجام داده‌ام. اینک به موجب این ورقه اعلام می‌نماید که من حاضرم برای الغاء معاهدات نامشروع که به زور سرنیزه دولت سرنگون شده تساری [تزاری] از دولت ضعیف و نجیب ایران گرفته شده است، با هیأت دولت ایران داخل در مذاکره شوم و من حاضرم بعد از فسخ امتیازات، یک معاهده با شرفانه با دولتین علییه و دولت جوان متبوع خودم امضا و برقرار نمایم. این بیانیه در صفحه اول روزنامه ستاره ایران هم چاپ شد. از آن سوی نیروهای روسی مقیم ایران بلافاصله بعد از انقلاب فراخوانده شدند.

حوان و تاریخ - سبک زندگی

براوین روز شنبه ۱۲ ربیع‌الثانی ۱۳۳۶ مطابق با ۲۶ ژانویه ۱۹۱۸ وارد تهران شد و به گراند هتل رفت. او اندکی بعد از ورود به تهران، اطلاعاتی به این شرح صادر کرد:

این بنده چند روز است وارد تهران شده و تا اندازه‌ای دید و بازدید خود را انجام داده‌ام. اینک به موجب این ورقه اعلام می‌نماید که من حاضرم برای الغاء معاهدات نامشروع که به زور سرنیزه دولت سرنگون شده تساری [تزاری] از دولت ضعیف و نجیب ایران گرفته شده است، با هیأت دولت ایران داخل در مذاکره شوم و من حاضرم بعد از فسخ امتیازات، یک معاهده با شرفانه با دولتیین علییه و دولت جوان متبوع خودم امضا و برقرار نمایم. این بیانیه در صفحه اول روزنامه ستاره ایران هم چاپ شد. از آن سوی نیروهای روسی مقیم ایران بلافاصله بعد از انقلاب فراخوانده شدند. فراخواندن نیروهای روسی بر خلاف انتظار حاکمان جدید این کشور به سود انگلیسی‌ها بود. این امر نه تنها باعث گردید انگلستان تسلط سیاسی بیشتری بر دولت‌های وقت ایران به دست آورد، بلکه تسلط نظامی مطلق هم بر کشور پیدا کرد. نیروهای انگلیسی در شمال شرق ایران و در مرزهای شرقی روسیه سابق آرایش نظامی گرفتند. همچنین نیروهای نظامی بریتانیا در حمایت از گروههای ناسیونالیست قفقاز وارد کار شدند و نتیجه این امر به تأسیس جمهوری‌های سه‌گانه گرجستان، آذربایجان و ارمنستان انجامید. تقویت نیروهای نظامی انگلستان در ایران و در مرزهای روسیه، حساسیت بیش از پیش این کشور را به دنبال آورد. به قول بازیل نیکیتین این امر در معادلات آتی مناسبات قدرت‌های بزرگ جهانی آن روز با ایران سهم تعیین‌کننده‌ای داشت. «سفارت روسیه در تهران هنوز در دست عوامل حکومت تزارها بود. آنها با کمک عوامل بریتانیا نقش بسیار مهمی در تولید وحشت از حکومت جدید روسیه برعهده داشتند. آنها تبلیغ می‌کردند که عنقریب بلشویک‌ها به سوی تهران لشکرکشی خواهند کرد و تمامیت ارضی، استقلال و میانی باورهای مردم را مورد هجوم قرار خواهند داد. هنوز هیچ کشور خارجی موجودیت رژیم جدید را در روسیه نپذیرفته بود. بسیاری از قدرت‌های بزرگ جهان از جمله انگلستان امیدوار بودند که به زودی این دولت نوظهور سقوط کند. زمامداران ایران هم که عمدتاً ادامه دهنده سیاست‌های دولت‌های وقت بریتانیا بودند، در این امیدواری شریک بودند. راه یافتن بلشویسم به ایران، نگرانی بریتانیا نبود، زیرا چنین امری محال می‌نمود. به واقع عمده‌ترین دل‌مشغولی بریتانیا و سایر قدرت‌های غربی آرایش جدید نیروهای سیاسی در اروپا بود. درست مقارن همین ایام بود که می‌گفتند بلشویسم در ایتالیا و آلمان پیشرفت قابل توجهی داشته است نحوه تماس براوین با مسئولین وقت دولت ایران در خور توجه است. او از طریق روزنامه و نامه‌های دیپلماتیک و از طریق غیرحضور، منویات دولت جدید را به ایرانیان اطلاع داد؛ دلیل امر این بود که اولاً سفارت روسیه هنوز در دست مقامات سابق روسیه تزاری قرار داشت و ثانیاً این امر نشان می‌داد دولت ایران هم رسمیت حکومت جدید روسیه را نپذیرفته است و منتظر وقایع آتی است. چند ماه بعد روزنامه کاوه که در آن ایام در برلین منتشر می‌شد، اعلام داشت که براوین به دولت ایران اعلام کرده دولت جدید مایل است در ازای الغای عهدنامه‌های استعماری سابق، با دولت ایران یک «معاهده باشرفانه» منعقد سازد. «براوین که به سفارت کشور خود راهی نداشت، در گراند هتل تهران ساکن شد. او در مدت اقامت خود در این هتل، از سوی برخی ایرانیان استقبال شد، نکته مهم این است که برخی اعضای حزب دمکرات به دیدن او رفتند. مطبوعات طرفدار دمکرات‌ها با خوشحالی زایدالوصفی الغای معاهدات ظالمانه تزارها با دولت ایران را به فال نیک گرفتند. اندکی پس از ورود براوین به تهران، فرقه دمکرات از او دعوت کرد تا در جمع آنان شرکت جوید. یک هزار و پانصد دمکرات در مجمعی که به پا کرده بودند، از براوین تقدیر و استقبال کردند. به قول دولت‌آبادی «بیش از آنچه سفیر و نماینده مزبور انتظار دارد به او می‌گروند و از آمدنش اظهار خوشحالی می‌کنند.

